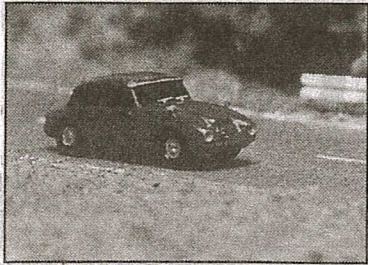

til Lillehammer

Det er fart over Stein Ragnar's knøttsmå Troll. Her er modellen av «Troll de-luxe», en nøye kopi av det restaurerte røde forbilde på museet i Sandane.

Av Tellef Lie-Andreassen jr.

Det skulle eventyrfortellerne Asbjørnsen og Moe visst: At det meste som har med troll å gjøre, ser ut til å havne på Lillehammer til slutt!

Om det var trolldom at byen ved Mjøsas nordende også kapret verdenshistoriens mest vellykkede Vinterolympiade for to år siden, er vel heller tvilsomt, men det hersker ingen tvil om at ordet Troll i stadig større grad blir forbundet med Lillehammer og distriktet rundt.

En av de desidert minste utgavene av Troll som noensinne er laget, kommer til å bli plassert på Norsk Kjøretøyhistorisk Museum med det første: Nemlig modellbilen som er laget som en nøyaktig kopi av de firehjulede Troll'ene fra Lunde i Telemark

Knappe 5 cm lang

Mens forsøket på å etablere en norsk personbilproduksjon i Telemark for 40 år siden gikk grundig konkurs, har nå modellbyggeren Stein Ragnar Pünther i Oslo gjenopplivet Troll'et fra Lunde: I håndarbeide fremstiller han på fritiden knøttsmå modeller som støpes - en for en - i polyurethan-plast. Det er et to-komponent plastmateriale som helles i en siliconform, og etter et par timers herding, kan Troll'et taes ut av formen. Da sitter modellkunstneren på Frogner med en liten plastklump i hånden, og etter omhyggelig hånddekori-ering har han trykket frem et Troll i målestokk 1:87 - som ligner mistenkelig på forbildet fra det indre av Telemark. Skalaen er ikke tilfeldig valgt, forholdet 1:87 - som gjør modellbilen 87 ganger mindre enn det «voksne» Troll'et - er tilpasset den vanligste modelljernbanetypen i Norge, HO. Det er Stein Ragnars idé at modellen av Troll skal finne veien til de tusener av mj-anlegg som unge og eldre bygger landet rundt. Fra støtfanger til støtfanger er modellen knappe 5 cm lang...

Små og store

Mens museumsbestyrer John Hindklev på Norsk Kjøretøyhistorisk Museum allerede har to av de «store» Troll-bilene fra Telemark

under kontroll på Lillehammer, var det en nyhet for ham at «små-trollene» også er på vei til OL-byen.

- Vi har hatt ett Troll fra Norsk Teknisk Museum stående hos oss i 14 år nå, forteller Hindklev med entusiasme i stemmen.

- Det er litt ombygd i forhold til de andre, skjønt det var visst ikke to Troll som var like når de forlot fabrikkene i Lunde, legger han til.

- Og så har vi hentet hjem fra USA det aller første Troll'et som ble bygget. Det ble sendt til en bilutstilling i USA i 1956 - og ble aldri hentet hjem igjen fordi Troll-fabrikkene gikk konkurs før man rakk så langt. Det har mye av tiden stått utendørs utenfor New York og er mildt sagt «solbrent». Vi fikk det gratis, mot å tilby eieren tre-fire ukers fritt opphold på Lillehammer. OL-byen ved Mjøsa fristet visst mer enn et bilvrak som han ikke visste hva han skulle gjøre med.

Jotunheimen

Også det tredje Troll'et av de fem som det fortsatt er liv i, er i Lillehammer-traktene. På Norsk Vegmuseum på Hunderfossen står tredjemann. Det har tilbrakt endel av sitt lange liv høyt hevet over hverdagen til fjells ved Vågåmo, og

Det var vel slik bilpionerene i Telemark ønsket seg landeveien i 1960-årene: Troll på vei i alle retninger. Men bildet kan lure deg, modellbilene er under 5 cm lange

er i kjørbær stand. Dette Trolle'et er det mulig at finner veien tilbake til dit det kom fra, Lunde i Telemark. Lillehammer kan jo ikke ha alt...

De to siste Troll-bilene som ble bygget i Telemark, dengang man kunne ringe manuell rikstelefon og be om Lunde nummer 205, og komme til «Troll Plastkarosseri- og Bilindustri», er i privat eie. Ett befinner seg i et lite privat museum i Sandane i Sogn og Fjordane, mawns det siste eies av en bilentusiast i Sandnes syd for Stavanger. Både Rogalands bit av Troll-eventyret og Sandane-bilen er nydelig restaurert, den første i sin originale hvitfarge slik alle opprinnelig ble bygget, den andre i modifisert brannbilrødfarge med solskygge.

TIRSDAG 7. MAI 1996

Troll i miniatyr

Som kjent har Kjøretøyhistorisk Museum her på Lillehammer et eksemplar av den norskproduserte bilmodellen «Troll» blant sine kjøretøyer. Men på lørdag fikk museet besøk av to trollmodeller de ikke har hatt før. Osломannen Stein Ragnar Pünther har nemlig laget to miniatyrmodeller støpt i plast av denne bilen. - Grunnen til at jeg lagde dem var egentlig et sammentreff av to tilfældigheter, forteller Pünther til Dagingen. Det ene er at han driver med modellbygging. Det andre er at han en gang fikk se en modell av Troll på Lunde, og bestemte seg for å lage en mini-utgave. På bildet seg vi Pünther med sine minibil, museumsbestyrer John Hindklev og styreformann Roar Torgersen foran en ekte utgave av Troll - i riktig størrelse.